

OBSAH

Předmluva	7
Úvod	9

Literárně přehledová část

Kapitola 1: Neklidné versus hyperaktivní/ADHD děti: vymezení pojmů	13
1.1 Syndrom ADHD, hyperkinetická porucha	14
1.1.1 Diagnostická kritéria	15
1.1.2 Etiologie	17
1.1.3 Epidemiologie	19
1.1.4 Komorbidita a prognóza	21
1.2 Kořeny a hlubší souvislosti dětského neklidu	22
1.2.1 Příčiny neklidu v širších souvislostech	23
1.2.2 Možnosti léčby neklidu	27
1.3 Nekategoriální přístup k ADHD	30
1.3.1 Neklidné chování jako varianta chování v rámci normálního rozložení	30
1.3.2 Neklidné děti s diagnózou ADHD a bez diagnózy	32
Kapitola 2: Neklidné dítě a jeho výchova	35
2.1 Neklid v jednotlivých vývojových obdobích	35
2.1.1 Kojenecký věk	35
2.1.2 Batolecí věk	37
2.1.3 Předškolní věk	37
2.1.4 Školní věk	38
2.1.5 Adolescence a dospělost	39
2.2 Další potíže neklidných dětí	40
2.2.1 Problémy v oblasti emotivity a sebepojetí	40
2.2.2 Problémy ve škole	41
2.2.3 Problémy ve vztazích s vrstevníky	42
2.3 Začarovaný kruh potíží	43
2.4 Specifika výchovy neklidného dítěte	45

Kapitola 3: Matkou neklidného dítěte	51
3.1 Role matky	52
3.1.1 Negativní emoce v roli matky neklidného dítěte	54
3.2 Výchova a rodičovství dětí s ADHD v empirických výzkumech	56
3.2.1 Rodičovské vědomí vlastní účinnosti (self-efficacy) a sebehodnocení matky	59
3.2.2 ADHD – rodičovská perspektiva – boj o pochopení	61

Empirická část

Kapitola 1: Cíl výzkumu	65
Kapitola 2: Výzkumný soubor	67
Kapitola 3: Použité metody	69
Kapitola 4: Analýza rozhovorů	71
4.1 Prožívání výchovy a péče o neklidné dítě	72
4.1.1 Časová a psychická náročnost výchovy	72
4.1.2 Pocity ve výchově neklidného dítěte	74
4.2 Problémy	81
4.2.1 Každodenní činnosti	81
4.2.2 Škola a učení	82
4.2.3 Skloubení péče o více dětí	83
4.2.4 Neadekvátní reakce dětí	85
4.2.5 Problémy v manželství a neshody ve výchově	86
4.2.6 Další problémy	87
4.3 Zdroje zvládnání	89
4.4 Sebehodnocení matky	95
4.4.1 Vnímané nároky na matku neklidného dítěte	95
4.4.2 Jak matky o výchově přemýšlejí	96
4.4.3 Výčitky matek a související postřehy	96
4.4.4 Změny, které matky přičítají neklidnému dítěti	99
4.5 Percepce odlišnosti dítěte a jeho výchovy	100
4.5.1 Vnímané příčiny neklidu	101
4.5.2 Zpozorování odlišnosti dítěte	102
4.5.3 Vyrovnávání se s odlišností dítěte	103
4.5.4 Odlišné dítě, odlišná výchova?	106
Kapitola 5: Interpretace a diskuse výsledků	109
Závěr	121
Literatura	122
Příloha	130
Jmenný rejstřík	132
Věcný rejstřík	136